

manglen. Afhjælpning kan – afhængig af manglens karakter – foretages på flere måder. I § 78, stk. 1, 3. pkt., nævnes udtrykkeligt, at sælgeren ved artsbestemte køb ("genuskøb") kan opfylde sin afhjælpningspligt ved at foretage omlevering. Herudover vil afhjælpning kunne have form af reparation eller – ved kvantitetsmangler, jf. § 50 – efterlevering.

Formålet med afhjælpningen er at stille forbrugeren lige så godt, som hvis der fra begyndelsen var leveret en mangelfri ydelse. Derfor sker afhjælpning på sælgers bekostning.

Forbrugers mulighed for at kræve afhjælpning af en mangel er uafhængig af, om manglen er væsentlig, og om der foreligger en værdiforringende mangel.

Efter § 78, stk. 1, 2. pkt., kan afhjælpningspligten gøres gældende, medmindre dette vil forvolde sælgeren uforholdsmæssige omkostninger eller væsentlig ulempe. Efter formuleringen af § 78, stk. 1, er udgangspunktet, at forbrugeren har krav på afhjælpning. Det er således sælgeren, der har bevisbyrden for, at afhjælpning ikke er mulig eller vil påføre sælgeren uforholdsmæssige omkostninger eller væsentlig ulempe.

Det beror på en konkret vurdering, om et krav om afhjælpning vil forvolde sælgeren uforholdsmæssige omkostninger eller væsentlig ulempe. For en nærmere beskrivelse af, hvilke forhold der inddrages i denne vurdering, kan henvises til betænkningen side 95-96.

Forbrugeren er forpligtet til i rimeligt omfang at medvirke til den praktiske gennemførelse af afhjælpningen. Forbrugers medvirken vil navnlig bestå i at give sælgeren adgang til at foretage afhjælpningen hos forbrugeren, eller - hvis der er tale om mindre, let transportable genstande - at bringe det solgte til sælgers forretningssted eller sende det med posten. Transport af større genstande påhviler derimod sælgeren. Da afhjælpningen som nævnt sker for sælgers regning, vil eventuelle udgifter, forbrugeren afholder i forbindelse med sin medvirken, skulle refunderes af sælger.

Under sælgers opfyldelse af afhjælpningspligten suspenderes forbrugers øvrige mangelsbeføjelser. Afhjælpes manglen behørigt, indebærer det, at forbrugers øvrige beføjelser efter stk. 1 bortfalder. Såfremt betingelserne herfor er opfyldt, vil forbrugeren ved siden af afhjælpningen kunne kræve erstatning i medfør af lovens § 80.

Efter købelovens § 78, stk. 2, er forbrugeren berettiget til at holde købesummen tilbage, indtil krav om afhjælpning er opfyldt. Bestemmelsen har kun praktisk betydning i kreditkøb. Er manglen uvæsentlig kan forbrugeren ikke tilbageholde et beløb, der åbenbart overstiger, hvad det vil koste at afhjælpe manglen, jf.

§ 78, stk. 2, 2. pkt. Adgangen til at tilbageholde hele eller dele af købesummen ophører, når sælgeren har afhjulpet manglen.

§ 78, stk. 2, kan ikke fraviges til skade for forbrugeren, og det kan således ikke aftales, at forbrugeren skal betale hele købesummen, før afhjælpningen er foretaget.

I § 78, stk. 3, fastlægges forbrugers beføjelser i tilfælde, hvor sælgeren ikke inden rimelig tid opfylder forbrugers krav om afhjælpning. Forbrugeren er i så fald berettiget til at hæve købet, selv om manglen ikke er væsentlig, eller - ved artsbestemte køb - kræve omlevering. Forbrugeren kan endvidere lade manglen afhjælpe for sælgers regning, hvis dette kan ske uden uforholdsmæssige omkostninger. Det antages, at forbrugeren – skønt det ikke fremgår udtrykkeligt af bestemmelsen – også kan kræve et forholdsmæssigt afslag i købesummen, hvis der foreligger en værdiforringende mangel.

Hvis det - eksempelvis på baggrund af tilkendegivelser fra sælger - er åbenbart, at afhjælpning ikke vil ske inden rimelig tid, kan forbrugeren allerede på dette tidspunkt anvende beføjelserne efter § 78, stk. 3.

Der henvises i øvrigt til betænkningen side 93-102.

Købelovens § 79

Som et modstykke til den ovenfor nævnte afhjælpningspligt er der i købelovens § 79 fastsat regler om sælgers *afhjælpningsret* i forbruger køb. Afhjælpning vil også her kunne være reparation, omlevering eller efterlevering (ved kvantitetsmangler, jf. § 50).

Efter § 79 kan en forbruger ikke hæve købet eller kræve et forholdsmæssigt afslag i købesummen, hvis sælger tilbyder at afhjælpe manglen eller foretage omlevering. Forbrugeren kan endvidere ikke kræve omlevering, hvis sælgeren tilbyder at afhjælpe manglen. Det er dog en forudsætning, at afhjælpning eller omlevering sker inden rimelig tid og uden omkostninger eller væsentlig ulempe for forbrugeren.

Bestemmelsen indebærer, at sælgeren har mulighed for at afværge forbrugers øvrige mangelsbeføjelser - bortset fra erstatningsbeføjelsen - ved at tilbyde afhjælpning.

Afhjælpningen skal som nævnt ske inden rimelig tid. Tilsvarende formulering anvendes i § 78 om sælgers afhjælpningspligt, og også ved fastsættelse af afhjælpningsfristen efter § 79 vil der skulle foretages en konkret vurdering. Den omstændighed, at afhjælpning efter § 79 sker på sælgers initiativ, kan imidlertid skærpe bedømmelsen. Navnlig vil man i relation til fristen efter § 79 være mindre tilbøjelig til at tillæg-